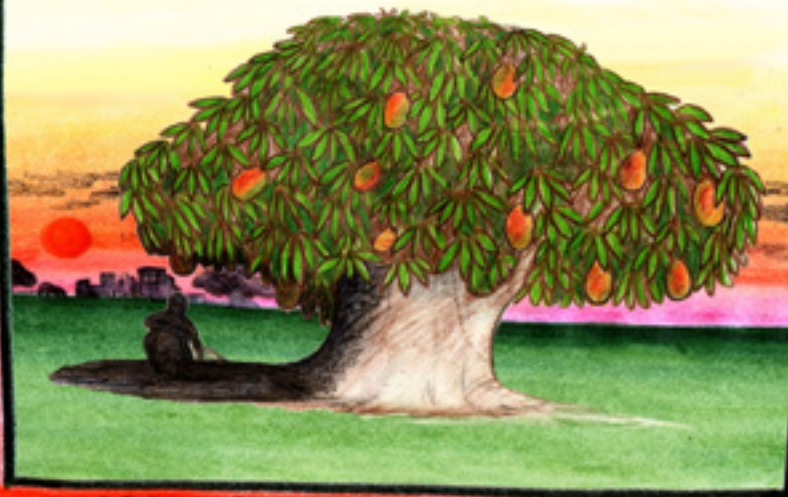

Margoträdet

Lärarhandledning

Hej!

Denna lärarhandledning är till för dig, pedagog eller lärare, som har sett eller ska se Teater Eksems föreställning *Mangoträdet*.

I handledningen ger vi förslag på hur du genom samtal utifrån pjäsens handling och tema kan arbeta vidare med föreställningen tillsammans med dina elever.

Mangoträdet riktar sig till barn från fyra till sju år, alltså både förskola och lågstadiet. Vi har försökt att ge exempel på frågeställningar som passar hela denna åldersgrupp, men du som pedagog känner ju just din klass/grupp bäst och kan anpassa materialet efter just deras förutsättningar. Kanske har din klass/grupp varit på teater vid flera tillfällen tidigare, kanske är detta första gången ni tillsammans ser en föreställning.

Kontakta oss gärna om du har frågor eller funderingar kring föreställningen eller lärarhandledningen.

Varma hälsningar,

Susanna Vildehav och Mia Kjellkvist, skådespelare och konstnärliga ledare.

Teater Eksem
Nordostpassagen 61 C
413 11 Göteborg
info@teatereksem.se
0735 - 69 66 66
www.teatereksem.se

Mia Kjellkvist

Susanna Vildehav

Om Teater Eksem

Teater Eksem är en fri teatergrupp som verkar i Göteborg, Sverige och världen.

Sedan 2006 spelar vi teater för barn, ungdomar och vuxna. Vi strävar efter att undersöka, skildra, aktualisera, vrida och vända på vår och er samtid och historia. Vi vill förnya oss och teaterkonsten genom att gestalta drömmar, längtan, oro, lustar, känslor och tankar. Allt vi skapar har ett normkritiskt perspektiv.

Varför teater?

Teater gestaltar människan och dess plats i samhället. Teaterns språk väcker känslor och tankar och talar till alla sinnen. Det bygger på närvaron av skådespelare och publik i samma rum – en föreställning utspelas i ögonblicket och kan aldrig helt upprepas. Teaterns språk är en väv av färg och form, rörelse och rum, ljus och ljud, musik och magi, ord och bild. Vuxna och barn upplever teater på olika sätt – liksom olika individer (vuxna som barn) upplever en och samma föreställning på olika sätt .

Ur *Att öppna nya världar* av Karin Helander

Teater beskrivs ofta som en spegelbild av livet. Vi teaterkonstnärer skapar en föreställning utifrån vad vi är nyfikna på och vad vi tycker är viktigt att prata om. Vår förhoppning är att publiken sedan skall tolka föreställningen utifrån sina egna känslor, tidigare erfarenheter och nyfikenhet på världen.

Om Mangoträdet

Uppremiär 7 december 2013

Dramatisering: Ensemblen, Rolf Sossna och Anna Berg

Regi: Rolf Sossna

Skådespelare: Mia Kjellkvist och Susanna Vildehav

Scenografi och kostym: Råger Johansson

Dramaturg: Anna Berg

Koreografi: Pia Nordin

Ljusdesign: Annika Tärnström

Vi har skapat föreställningen utifrån en indisk saga som vi har bearbetat till en pjäs där vi blandar berättande med gestaltning och dans. Temat för *Mangoträdet* är hur vi människor förhåller oss till och samspelar med naturen. Vad händer när vi inte tar hand om naturen, hur påverkar det oss och vad kan det få för konsekvenser i framtiden?

I centrum av berättelsen står ett mangoträd, som likt så många andra träd i litteratur, sagor och religion symboliserar livet och skydd från faror, men också hur skört livet kan vara och hur viktigt det är att vi tar hand om oss själva och varandra. I *Mangoträdet* gestaltas hur vi kan bli uppslukade av att arbeta och konsumera och hur stressen ökar i samhället, vilket även barnen känner av. Vi vill visa på hur vi med små medel kan bli bättre på att ta hand om varandra och vår gemensamma värld.

Inför teaterbesöket

Oavsett om barnen i din grupp/klass är vana eller ovana teaterbesökare, finns det några saker det kan vara bra att tala om innan ni ser föreställningen. Här ger vi ett par förslag på vad du kan berätta om och vad ni tillsammans kan diskutera.

Vad händer rent praktiskt?

Berätta för barnen hur det praktiskt kommer att se ut när ni ska se vår pjäs, så att de känner sig trygga.

Om ni ska komma till oss: Berätta hur ni ska åka och vart, om ni ska äta matsäck hos oss eller äta senare på dagen. Berätta om det kommer barn från andra förskolor och skolor på föreställningen. Om vi ska komma till er: Berätta om var och när vi ska spela. Berätta om andra förskolor eller skolklasser kommer till er för att se föreställningen.

Vad är teater?

Diskutera hur teater går till. Vad får man göra på en teater? Vad får man inte göra? Måste man vara tyst? Får man skratta?

Har ni varit på teater tidigare? Prata om ett tidigare teaterbesök. När var det? Vad handlade pjäsen om? Vad tyckte ni?

Hur är det att jobba på en teater?

Man kan också prata om vad för olika uppgifter det finns på en teater och vem det är som utför dem. Barnen kan få gissa vilka olika yrken det finns, till exempel vem som gör kläderna, sköter ljuset eller står på scen. Vad är det som behövs för att det ska bli en pjäs?

Vad har ni för andra kulturupplevelser bakom er?

Ni har kanske varit på en konsert och lyssnat på musik eller sett en dansföreställning. Hur var det? På vilket sätt skiljer det sig från teater? Vad är det för skillnad på teater och film?

Efter teaterbesöket

Här kommer ett exempel på hur man kan prata om föreställningen efteråt.

Börja med att sätta er i en ring och gör en minnesrunda. Be alla att blunda och tänka efter vad det starkaste minnet från föreställningen var. Det kanske var något i rummet de gillade eller en situation de fastnade för. Huvudsaken är att ni hittar en gemensam ingång för samtal där alla får bidra med sitt minne och man försöker leda gruppen mot ett fördjupat samtal med hjälp av öppna frågor.

Om ni skulle berätta om den här pjäsen för en kompis som inte har sett den. Vad skulle ni berätta då?

Att rita och måla bilder från föreställningen är ett fantastiskt sätt att fördjupa upplevelsen. Vi får ofta bilder av elever och det är fascinerande att se vad de tar fasta på från föreställningen och sen förmedlar till oss. Om ni skickar bilderna vidare till oss – vilket vi gärna vill – så titta på dem och diskutera dem i klassen först.

Frågor och diskussionsunderlag

De två skådespelarna spelade flera olika roller; vilka personer var med i pjäsen?

Hur såg de olika personerna ut?

Hur såg det ut där de bodde? Hur såg byn ut. Huset? Trädgården. Mangoträdet?

Tycker du att det är rätt att du och jag ska göra allting här hemma?

Frun ber Systemen om hjälp med olika saker hemma, men systemen hjälper inte till. Varför?

Är det viktigt att det är rättvist hemma? På förskolan/ i klassen?

Ge exempel på saker som är orättvisa.

Är det rättvist att det är brodern och frun som bestämmer att systemen måste flytta?

När systemen har flyttat bestämmer sig brodern och frun för att jobba mer, ta ett extrajobb. Varför då?

Kan man bli glad av en ny sak? Hur känner du dig när du får presenter eller julklappar?

Systemen skriver brev hem där hon frågar om trädet. Frun skriver tillbaka att trädet mår bra, men det är ju inte sant? Varför tror ni att hon gjorde så?

Frun och brodern jobbar mer och mer, de blir stressade och trötta.

Har du hört vuxna som säger att de är stressade? Har du varit stressad? Hur känner man sig när man är stressad? Vad kan man göra när man känner stressad för att bli lugnare?

Vad händer med trädet när ingen tar hand om det?

Brodern blir sjuk, varför det?

Frun blir orolig för brodern när han är väldigt sjuk. När ni är oroliga eller ledsna, hur känns det då?

Känns det på något särskilt ställe i kroppen?

Systemn kommer hem men hon springer direkt ut till mangoträdet och tar hand om det utan att titta till sin bror? Varför?

Vad händer med trädet och brodern när systemn har kommit tillbaka? Frun blir väldigt förvånad. Kan du trola, frågar hon systemn. Är det trolleri? Vad tänker ni att systemn gör för att trädet och brodern ska bli friska?

Har du kramat ett träd någon gång, som systemn? Hur känns det att vara ute i en skog? På en strand? På en äng? Hur känns det i kroppen?

Systemn säger att vi hör ihop med träden? Tror ni att det är så?

Vad händer då om om alla träd behövs till att göra saker av? Som möbler och papper t.ex.

När ingen tar hand om mangoträdet vissnar det? Kan ni komma på andra exempel på när vi människor inte tar hand om naturen.

Vad kan man göra för att ta hand om naturen? Gör ni kanske redan saker hemma eller på förskolan/skolan som är bra?

Tips på vidare läsning och fördjupning.

Om att se teater med förskolan/skolan:

Att öppna nya världar, Karin Helander, Riksteatern 2008
(går att ladda ner eller beställa på www.riksteatern.se)

Prata scenkonst. En enkel metod för klassrummet. Om konst, strukturerade amtal och LR11.
Av Anna Berg för Regionteater Väst (regionteatervast.se)

Om träd och vår natur:

Känn igen 25 träd och buskar. Björn Bergenholtz, Rabén & Sjögren, 2012

Träden vid Rinkeby. Sven-Erik Bengtsson, Knutbyskolan, Rinkeby 2006
Om en skolklass i Rinkeby som följer ett träd under ett år.

En natt på jorden. Stefan Casta & Anna Bengtsson (illustratör), Alfabetabokförlag 2009
Om naturens kretslopp.

Hjälp vår jord! Lauren Child, Rabén och Sjögren 2008
Om återvinning.

Vad händer med jorden? Grethe Rottböll, Rabén och Sjögren 2008

Om stress hos barn och konsumtion

Vill ha mer: om barn, tid och konsumtion. Katarina Bjärvall, Ordfront förlag 2007

Stressade barn. Ylva Ellneby, 2008, Natur & Kultur

Ylva Ellneby pratar om stressade barn förskolan. Film från UR:
<http://urplay.se/Produkter/176321-UR-Samtiden-Forskoledagarna-2013-Stressade-barn-i-forskolan>

Skönlitteratur

Barbapapas träd. Anette Tison och Talus Taylor, B Wahlströms förlag 2008

Med stöd av:

Göteborgs Stad
Kultur

SENSUS